

Elemzések a gazdasági és
társadalompolitikai döntések
el készítéséhez 27.

2001. július

Budapest, 2002. április

Az elemzés a Miniszterelnöki Hivatal megrendelésére készült.

Készítette: Gábos András

TÁRKI
Társadalomkutatási Intézet Rt.
1112 Budapest, Budaörsi út 45.
Tel.: 309-7676
Fax: 309-7666
E-mail: tarki@tarki.hu
Internet: www.tarki.hu

Összegzés

A TÁRKI 2001. júliusában Omnibusz-adatfelvételt végzett 1523 fős, országos mintán. A minta valószínűségi minta, mely többlépcsős, arányosan rétegzett kiválasztással készült. A minta fő jellemzője, hogy minden felnőtt embernek egyenlő volt az esélye arra, hogy ő legyen a válaszadásra felkért személy. A kiválasztott személyek egy részének kiesése (válaszmegtagadások, elköltözések, stb.) miatti mintatorzulást négydimenziós (korcsoport, nem, iskolai végzettség, lakóhely) súlyozással korrigálták. A mintavételi eljárásból fakadó hibahatár $\pm 2,6\%$. Ez azt jelenti, hogy - mintavételi okokból - a teljes mintából becsült adatok 95%-os valószínűséggel ennél nagyobb mértékben nem térnek el azoktól, melyeket a teljes népesség megkérdezése esetén regisztrálnánk. A teljes hiba ennél nagyobb lehet az adatfelvétel pontosságának és a kérdésekre adott érvényes válaszok arányának függvényében.

Az adatfelvétel eredményeit az alábbiak szerint összegezhetjük:

- Trendjét tekintve folytatódott a jelenlegi anyagi helyzetre vonatkozó vélemények hosszú ideje tartó stagnálása, valamint az ország jelenlegi gazdasági helyzetére vonatkozó vélemények és a saját anyagi helyzettel, továbbá az ország gazdasági helyzetével kapcsolatos kilátásoknak 1999. vége óta tartó, fokozatosan javuló tendenciát mutató alakulása. Az előző hónapoz képest azonban a gazdasági kilátások tekintetében szignifikáns, negatív változás következett be, miközben a többi dimenzióban statisztikailag szignifikáns változás nem történt. Számottevő kapcsolatot találtunk nemcsak egyes társadalmi és demográfiai jellemzők, hanem a fogyasztási-vagyoni hierarchiában elfoglalt pozíció és az előbbi mutatók értéke között is. Általában elmondható, hogy minél előrébb foglal helyet valaki ezekben a fogyasztási és vagyoni rangsorokban, annál kedvezőbben ítéli meg saját anyagi és az ország gazdasági helyzetét, illetve annál optimistábbnak mutatkozik a jövőbeli kilátásokkal kapcsolatban e két dimenzióban.
- Öt közép-kelet-európai ország (Magyarország, Csehország, Lengyelország, Bulgária, Románia) adatai arról tanúskodnak, hogy a két kevésbé fejlett és az európai uniós csatlakozástól legtávolabb álló ország lakosai saját és országuk jelenlegi helyzetét rossznak vagy nagyon rossznak ítélik (ennyiben közel állnak a lengyelekhez), kilátásaikat viszont inkább jónak, e tekintetben viszont a magyarokhoz és a csehekhez állnak közelebb. Különösen kiugró a bolgárok optimizmus, mely éles ellentétben áll a jelenlegi helyzet negatív értékelésével.
- Júliusban a kormány és az ellenzék eddigi tevékenységének értékelésében nem találtunk szignifikáns különbséget. Az elmúlt hónapoz képest valamelyest javult az ellenzék megítélése, miközben a kormányé - kis mértékben, de - romlott. A társadalmi-demográfiai háttérváltozók magyarázó ereje a kormány megítélése esetében csökkent a korábbiakhoz képest, ami arra utal, hogy a különböző társadalmi csoportok kormányról alkotott véleménye közeledett egymáshoz. Az ellenzék tevékenységének megítélésében már korábban is azt tapasztaltuk, hogy az egyének válaszait nem befolyásolja túl erősen társadalmi hovatartozásuk. A visegrádi országok összehasonlításából kitűnik, hogy míg Magyarország esetében a politikai térfél két oldalán állók megítélése kiegyensúlyozottnak mondható, addig a másik két országban a szereplők valamelyikét jóval kedvezőbben ítélik meg, mint a másikat: Csehországban a kormány, Lengyelországban pedig az ellenzék tevékenységét ítélik jobbnak.

- A magyar lakosság döntő többsége ismeri a kormánynak a 2012-es Nyári Olimpiai Játékok rendezési jogának megpályázására irányuló szándékát, annak megítélése tekintetében viszont erősen megosztott. A kormány döntését támogatók és ellenzők arányában nincs jelentős különbség, ám az ellenzőkön belül a határozott álláspontot képviselők vannak többségben, a támogatók között viszont a kevésbé elszántak. A magyarok alig-alig látnak esélyt a 2012-es Játékok rendezői jogának elnyerésére, a 2016-os időpontnak már jóval többen adnak reális esélyt. Ezt az álláspontot jelentősen befolyásolhatja az a tény, hogy a megkérdezettek szerint az ország, illetve lakossága – a sportolók teljesítményét kivéve – jelenleg egyetlen fontos területen sem igazán felkészült egy ilyen rendezvény lebonyolítására. A magyar lakosság mindenekelőtt gazdasági vállalkozásként tekint az Olimpiai Játékokra és többségük ennek megfelelően egyetért mindazokkal véleményekkel, melyek szerint a magyar gazdaság sokat profitálhat a rendezési jog elnyeréséből. A megkérdezettek többsége ugyanakkor a Játékok megrendezésével szemben olyan alternatív közösségi beruházásokat, fejlesztéseket támogatna mint például a tömegsport, a budapesti régió kívüli területek fejlesztése, különböző lakossági szolgáltatások (egészségügy, oktatás) minőségének javítása.

1. Vélemények az állampolgárok saját anyagi és az ország gazdasági helyzetéről, a jövőbeli kilátásokról

Ahogy minden hónapban, úgy 2001. júliusában is kíváncsiak voltunk arra, hogy az állampolgárok miként értékelik saját anyagi helyzetüket, és milyen kilátásokkal néznek jövőjük elébe. Megkérdeztük továbbá őket arról is, hogy miként vélekednek az ország gazdasági helyzetéről, és milyen várakozásaik vannak a kérdés időpontját követő egy évre vonatkozóan. Mind a négy kérdéshez egy-egy ötfokú értékelési skálát mellékelünk. Az elemzés során elsősorban az átlagértékekre támaszkodtunk. A saját anyagi és az ország gazdasági helyzetével kapcsolatos értékelő válaszok megoszlását aszerint is vizsgáltuk, hogy a válaszadó a fogyasztási, a vagyoni, a pénzügyi és turisztikai dimenziókban milyen helyet foglal el a társadalmon belül. Egy indexszámítást követően mind a négy előbb említett dimenzióban hét (a pénzügyi dimenzióban összevonás után hat, a turisztikaiban öt) hierarchikusan egymáshoz kapcsolódó csoportba soroltuk a minta tagjait. A vizsgálat eredményeit az alábbiakban foglaljuk össze. Ebben a hónapban a vizsgálatot több közép-kelet-európai országban is elvégezték a CEORG keretében. Az alábbiakban közöljük a cseh, lengyel, bolgár és román adatokat is és az elemzés során összehasonlítjuk ezeket a magyarországi eredményekkel.

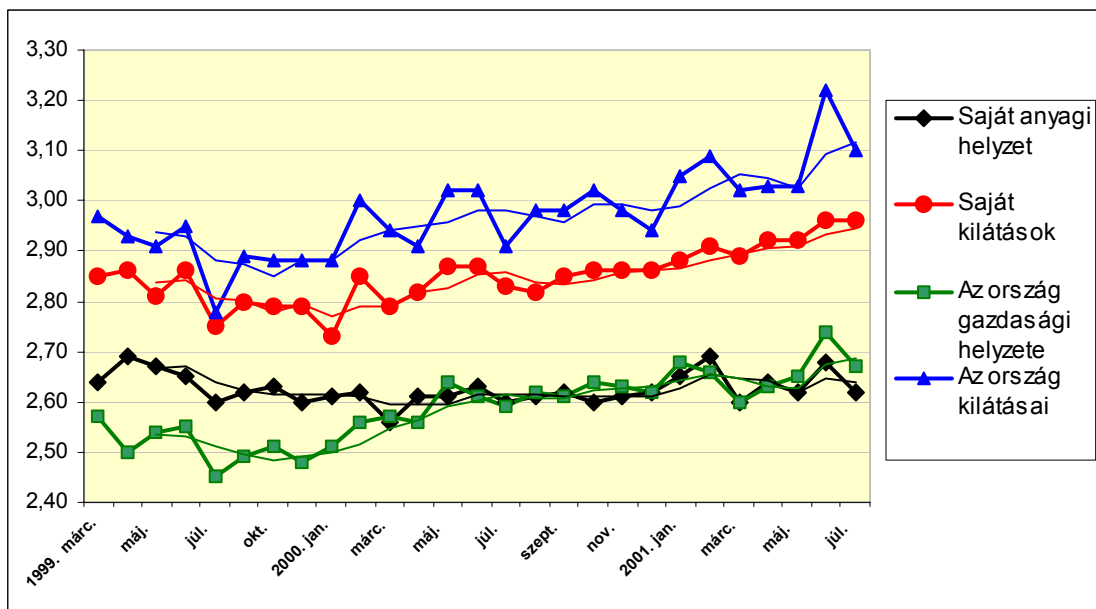
- A gazdasági helyzetre vonatkozó kilátásokban e hónapban bekövetkezett, negatív irányú változás szignifikánsnak bizonyult, de az 1999 nyara óta tartó emelkedő trendet ez nem változtatta meg (1.1 és 1.2. ábra). A saját anyagi helyzetre vonatkozó várakozások trendje nem mutat ilyen ingadozásokat, a havi adatok változásai egyenként nem szignifikánsak, de a kilátások javulására számítók arányának növekedése jól követhető. A saját anyagi és az ország jelenlegi gazdasági helyzetének megítélése statisztikailag alig érezhetően, de romlott.
- A négy kérdésben elfoglalt álláspontok egymással eltérő erejű, de szignifikáns és pozitív kapcsolatot mutatnak (1.5. – 1.9. táblázat). Eszerint minél elégedettebb valaki saját anyagi, vagy az ország gazdasági helyzetével, annál pozitívabban a következő 12 hónapra vonatkozó várakozásai. Ugyanezt mondhatjuk el a saját anyagi helyzet és az ország gazdasági helyzetének tekintetében is: minél kedvezőbbnek látja valaki saját jövőjét, annál nagyobb valószínűséggel vár az ország gazdasága esetében is pozitív változásokat.
- A kérdezett életkora, iskolai végzettsége, jövedelmi helyzete és gazdasági aktivitása jelentősen meghatározza a saját anyagi helyzettel és kilátásokkal kapcsolatos véleményeket (1.10. táblázat). A magasabb iskolai végzettségűek, a 40 év alattiak, a legfelső jövedelmi ötödbe tartozók és a gazdaságilag aktívak jobbnak látják saját helyzetüket, mint a többi társadalmi csoport tagjai. A nem és a lakóhely hatása csekélynek mutatkozik. Az ország jelenlegi és jövőbeli gazdasági helyzetének megítélésében az iskolai végzettség, a jövedelmi helyzet és a gazdasági aktivitás hatását találjuk, de erejük lényegesen gyengébb, mint a saját anyagi helyzet megítélése esetében.
- Jól magyarázza a tárgyalt kérdésekre adott válaszokat a megkérdezettek helye a társadalom fogyasztási-vagyoni szerkezetében (1.11. táblázat). Az általunk vizsgált négy – fogyasztási, vagyoni, pénzügyi és turisztikai – dimenzió mindegyikében erős a kapcsolatot az indexek által meghatározott pozíció és az anyagi, valamint az ország gazdasági helyzetének megítélése között. Minél előrébb helyezkedik el valaki a fogyasztási-vagyoni hierarchiában, annál jobbnak

ítél meg saját anyagi, illetve az ország gazdasági helyzetét és annál optimistábban látja a közeljövőt is. Ebben az esetben is megfigyelhető, hogy a fogyasztási-vagyoni szerkezetben elfoglalt pozíció erősebb kapcsolatot mutat a saját helyzet megítélésével, mint az ország gazdasági helyzetének értékelésével.

- Az öt közép-kelet-európai ország adatai (1.1. - 1.4. táblázat) arról tanúskodnak, hogy a két kevésbé fejlett és az európai uniós csatlakozástól legtávolabb álló ország lakosai saját és országuk jelenlegi helyzetét rossznak vagy nagyon rossznak ítélik (ennyiben közel állnak a lengyelekhez), kilátásaikat viszont inkább jónak, e tekintetben viszont a magyarokhoz és a csehekhez állnak közelebb. Különösen kiugró a bolgárok optimizmusa, mely éles ellentétben áll a jelenlegi helyzet negatív értékelésével.

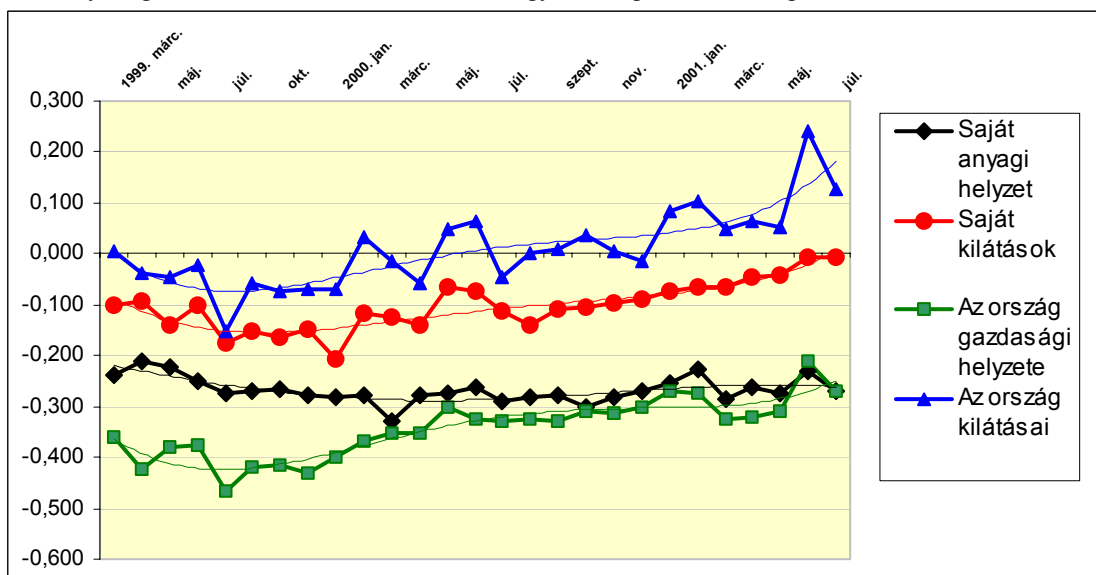
1.1. sz. ábra. A lakosság helyzetértékelése saját anyagi helyzetére és az ország gazdasági állapotára vonatkozóan – a válaszok átlagainak időbeli összehasonlítása

A grafikonon szereplő görbék az 1999. márciusa óta eltelt időszak adatait rendezik idősorosan az adott kérdésben. Az egyes pontok az adott hónapban, egy ötfokú skálán értékelt vélemények átlagát jelölik (1– nagyon rossz, 5 – nagyon jó). A görbékhez illesztett trendvonalak háromhavi mozgóátlag-számítással készültek. Ennek lényege, hogy az adott havi adat a három legutolsó hónap adatainak átlagaként áll elő.

1.2. sz. ábra. A lakosság helyzetértékelése saját anyagi helyzetére és az ország gazdasági állapotára vonatkozóan – időbeli összehasonlítás

A grafikonon szereplő görbék az 1999. márciusa óta eltelt időszak adatait rendezik idősorosan az adott kérdésben. Az egyes pontok az adott hónapban megfogalmazódott pozitív és negatív vélemények számának különbségét mutatják az összes érvényes válaszhoz viszonyítva. A mutató értéke 0, ha a pozitív és negatív vélemények száma azonos, -1, ha nincs pozitív vélemény és +1, ha nincs negatív vélemény. A görbékhez illesztett trendvonalak negyedfokú polinomiális típusúak.

1.1.-1.2. sz. táblázat. Vélemények az állampolgárok jelenlegi és jövőbeli saját anyagi helyzetéről (ötfokú skálán: 1 – nagyon rossz, illetve sokkal rosszabb, mint most; 5 – nagyon jó, illetve sokkal jobb, mint most)

	Jelenlegi anyagi helyzet (%)				
	Magyarország	Csehország	Lengyelország	Bulgária	Románia
Nagyon jó	0,2	0,0	8,0	0,7	1,1
Jó	6,9	12,2	13,0	9,7	18,1
Nem is jó, nem is rossz	58,8	46,9	45,0	29,6	20,3
Roszs	23,2	36,7	13,0	36,9	32,0
Nagyon rossz	10,9	4,1	21,0	23,0	28,6
<i>Összesen</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
<i>Átlag</i>	<i>2,62</i>	<i>2,70</i>	<i>2,74</i>	<i>2,28</i>	<i>2,31</i>
Nem tudja*	0,4	2,0	0,0	2,3	0,5

	Anyagi helyzet egy év múlva (%)				
	Magyarország	Csehország	Lengyelország	Bulgária	Románia
Sokkal jobb, mint most	1,1	1,1	1,1	2,9	0,6
Jobb, mint most	23,5	22,8	11,2	47,6	32,2
Ugyanilyen	50,0	58,7	64,0	38,3	43,8
Roszsabb, mint most	20,7	16,3	19,1	7,2	19,6
Sokkal rosszabb, mint most	4,7	1,1	4,5	4,0	3,8
<i>Összesen</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
<i>Átlag</i>	<i>2,96</i>	<i>3,07</i>	<i>2,85</i>	<i>3,38</i>	<i>3,06</i>
Nem tudja*	6,4	8,0	11,0	6,8	9,4

*az összes megkérdezett százalékában (Magyarország: N=1523, Csehország: N=1069, Lengyelország: N=1015, Bulgária: N=1209, Románia: N=1502)

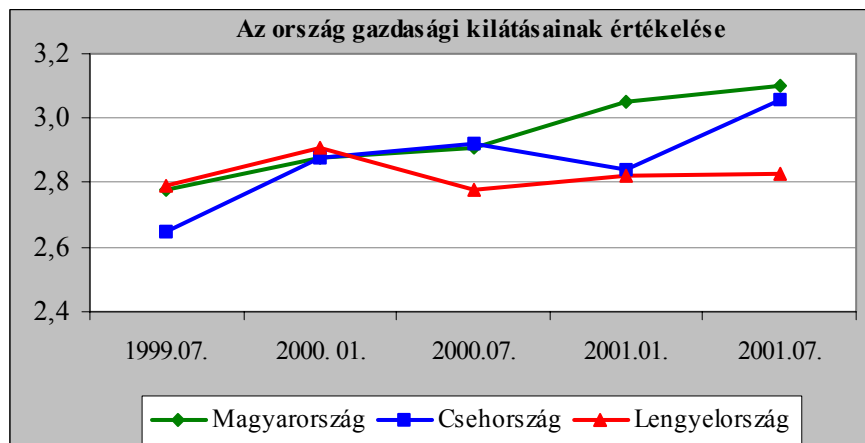
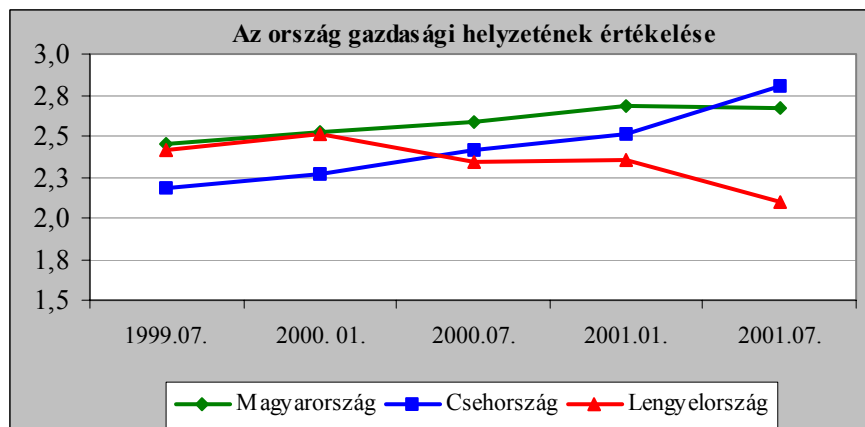
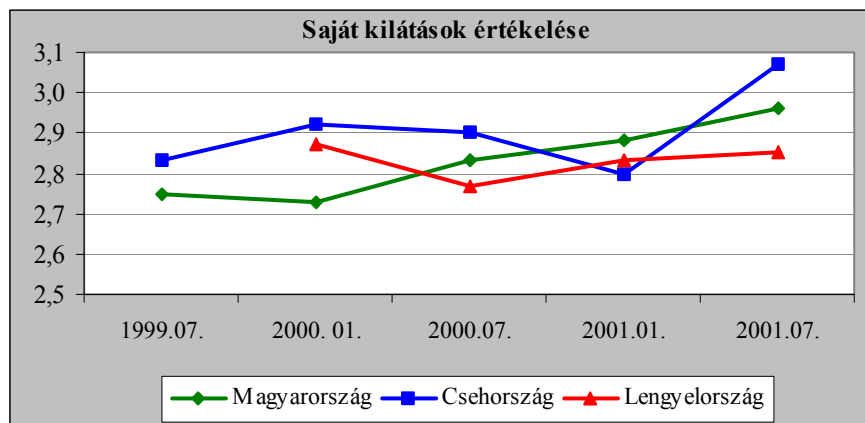
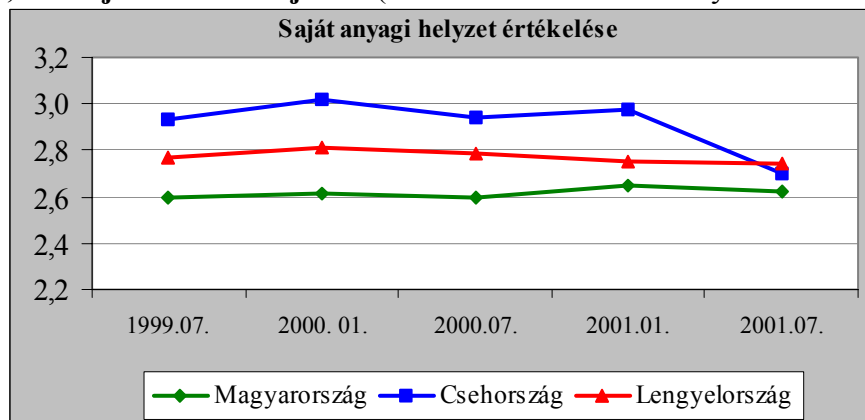
1.3.– 1.4. sz. táblázat. Vélemények az ország jelenlegi és jövőbeli gazdasági helyzetéről (ötfokú skálán: 1 – nagyon rossz, illetve sokkal rosszabb, mint most; 5 – nagyon jó, illetve sokkal jobb, mint most)

	Az ország jelenlegi gazdasági helyzetet (%)				
	Magyarország	Csehország	Lengyelország	Bulgária	Románia
Nagyon jó	0,2	2,0	0,0	1,0	0,6
Jó	8,6	26,0	5,2	4,6	8,9
Nem is jó, nem is rossz	55,3	41,0	21,6	23,6	22,8
Roszs	30,1	17,0	51,5	37,5	41,1
Nagyon rossz	5,8	4,0	21,6	33,2	26,6
<i>Összesen</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
<i>Átlag</i>	<i>2,67</i>	<i>2,80</i>	<i>2,10</i>	<i>2,03</i>	<i>1,87</i>
Nem tudja*	3,8	0,0	3,0	1,7	1,4

	Az ország gazdasági helyzete egy év múlva (%)				
	Magyarország	Csehország	Lengyelország	Bulgária	Románia
Sokkal jobb, mint most	0,2	2,2	0,0	5,4	0,7
Jobb, mint most	30,6	28,9	15,6	51,1	37,8
Ugyanilyen	51,0	45,6	57,8	33,8	40,1
Roszsabb, mint most	15,6	18,9	21,1	6,2	18,3
Sokkal rosszabb, mint most	2,6	4,4	5,6	3,4	3,0
<i>Összesen</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
<i>Átlag</i>	<i>3,10</i>	<i>3,06</i>	<i>2,83</i>	<i>3,49</i>	<i>3,15</i>
Nem tudja*	8,0	10,0	10,0	8,6	7,5

*az összes megkérdezett százalékában (Magyarország: N=1523, Csehország: N=1069, Lengyelország: N=1015, Bulgária: N=1209, Románia: N=1502)

1.3. – 1.6. sz. ábra. A saját anyagi helyzetre és annak kilátásaira, valamint az ország gazdasági helyzetére és a gazdasági kilátásokra vonatkozó lakossági értékelések Magyarországon, Csehországban és Lengyelországban – idősoros ábrázolás, 1999. július – 2001. július (öt fokú skálán adott érvényes válaszok átlagai)

1.5. sz. táblázat A saját anyagi helyzet és az arra vonatkozó kilátások értékelése közötti kapcsolat (%)

	Jobb lesz	Nem változik	Roszbabb lesz	Összesen	N=
Jó	37,9	55,3	6,8	100,0	103
Se nem jó, se nem rossz	27,6	53,0	19,4	100,0	832
Roszs	16,7	43,9	39,4	100,0	490
Összesen	24,6	50,0	25,3	100,0	1425

chi2=92,5; szf=4; szgf=0,000

1.6. sz. táblázat A saját anyagi helyzet és az ország gazdasági helyzetének értékelése közötti kapcsolat (%)

	Jó	Se nem jó, se nem rossz	Roszs	Összesen	N=
Jó	32,7	54,8	12,5	100,0	104
Se nem jó, se nem rossz	8,8	64,4	26,8	100,0	868
Roszs	3,9	39,4	56,7	100,0	492
Összesen	8,8	55,3	35,9	100,0	1464

chi2=211,5; szf=4; szgf=0,000

1.7. sz. táblázat A saját anyagi helyzet és az ország gazdasági helyzetével kapcsolatos kilátások értékelése közötti kapcsolat (%)

	Jobb lesz	Nem változik	Roszbabb lesz	Összesen	N=
Jó	50,5	42,7	6,8	100,0	103
Se nem jó, se nem rossz	32,9	52,5	14,5	100,0	826
Roszs	23,0	50,5	26,8	100,0	470
Összesen	30,9	51,0	18,1	100,0	1399

chi2=58,1; szf=4; szgf=0,000

1.8. sz. táblázat A saját anyagi helyzetre és az ország gazdasági helyzetére vonatkozó kilátások értékelése közötti kapcsolat (%)

	Jobb lesz	Nem változik	Roszbabb lesz	Összesen	N=
Jobb lesz	63,6	30,5	5,9	100,0	338
Nem változik	24,1	65,6	10,3	100,0	671
Roszbabb lesz	11,7	43,6	44,7	100,0	342
Összesen	30,9	51,2	17,9	100,0	1351

chi2=413,6; szf=4; szgf=0,000

1.9. sz. táblázat Az ország gazdasági helyzete és az arra vonatkozó kilátások értékelése közötti kapcsolat (%)

	Jobb lesz	Nem változik	Roszbabb lesz	Összesen	N=
Jó	60,3	32,5	7,1	100,0	126
Se nem jó, se nem rossz	33,4	57,0	9,6	100,0	769
Roszs	19,2	46,6	34,2	100,0	494
Összesen	30,8	50,1	18,1	100,0	1389

chi2=183,9; szf=4; szgf=0,000

1.10. sz. táblázat Az állampolgárok saját- és az ország helyzetének szubjektív megítélése társadalmi-gazdasági jellemzők szerinti bontásban

	Jelenlegi anyagi helyzet	Anyagi helyzet egy év múlva	Az ország jelenlegi gazdasági helyzete	Az ország gazdasági helyzete egy év múlva
NEM				
Férfi	2,68	3,01	2,74	3,14
Nő	2,60	2,88	2,64	3,08
<i>Együtt</i>	<i>2,63</i>	<i>2,94</i>	<i>2,69</i>	<i>3,11</i>
<i>N=</i>	<i>1508</i>	<i>1417</i>	<i>1451</i>	<i>1390</i>
ÉLETKOR				
18-39	2,75	3,13	2,69	3,13
40-59	2,55	2,84	2,69	3,10
60-	2,59	2,83	2,69	3,09
<i>Együtt</i>	<i>2,63</i>	<i>2,94</i>	<i>2,69</i>	<i>3,11</i>
<i>N=</i>	<i>1507</i>	<i>1417</i>	<i>1450</i>	<i>1389</i>
ISKOLAI VÉGZETTSÉG				
legfeljebb általános iskola	2,41	2,82	2,54	2,97
szakmunkásképző	2,55	2,94	2,61	3,12
érettségi	2,79	2,98	2,77	3,13
felsőfokú	2,98	3,11	2,95	3,31
<i>együtt</i>	<i>2,63</i>	<i>2,94</i>	<i>2,69</i>	<i>3,11</i>
<i>N=</i>	<i>1508</i>	<i>1417</i>	<i>1451</i>	<i>1390</i>
JÖVEDELMI HELYZET				
legsó ötöd	2,24	2,68	2,51	2,91
második ötöd	2,48	2,94	2,63	3,14
harmadik ötöd	2,59	2,86	2,63	3,08
negyedik ötöd	2,73	3,00	2,73	3,15
legfelső ötöd	2,99	3,13	2,89	3,28
<i>együtt</i>	<i>2,62</i>	<i>2,93</i>	<i>2,68</i>	<i>3,12</i>
<i>N=</i>	<i>1029</i>	<i>976</i>	<i>1006</i>	<i>969</i>
GAZDASÁGI AKTIVITÁS				
alkalmazott	2,79	3,04	2,76	3,15
önálló, vállalkozó	2,81	3,06	2,93	3,21
nyugdíjas	2,53	2,82	2,64	3,09
munkanélküli	2,21	2,96	2,28	3,01
egyéb inaktív	2,61	2,97	2,69	3,04
<i>együtt</i>	<i>2,63</i>	<i>2,94</i>	<i>2,69</i>	<i>3,11</i>
<i>N=</i>	<i>1518</i>	<i>1427</i>	<i>1461</i>	<i>1400</i>
TELEPÜLÉS JOGÁLLÁSA				
Budapest	2,71	3,01	2,72	3,14
megyei jogú város	2,73	3,02	2,77	3,17
város	2,59	2,86	2,63	3,07
község	2,54	2,96	2,62	3,06
<i>együtt</i>	<i>2,62</i>	<i>2,95</i>	<i>2,67</i>	<i>3,10</i>
<i>N=</i>	<i>1508</i>	<i>1415</i>	<i>1455</i>	<i>1391</i>

1.11. sz. táblázat Az állampolgárok saját anyagi- és az ország gazdasági helyzetének szubjektív megítélése fogyasztási, vagyoni, pénzügyi és turisztikai jellemzők szerinti bontásban (válaszok átlaga ötfokú skálán)

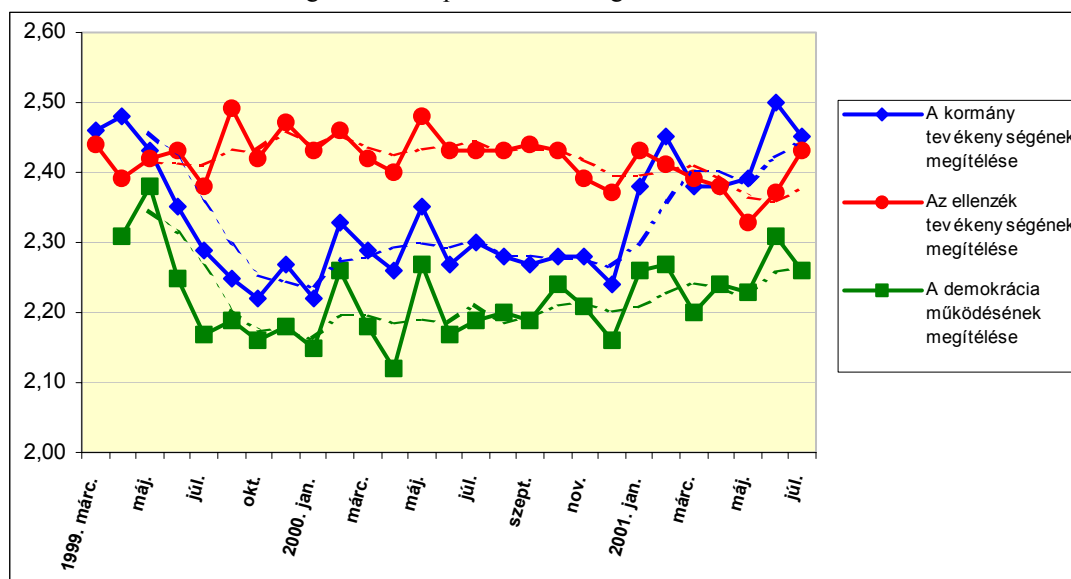
	Jelenlegi anyagi helyzet	Anyagi helyzet egy év múlva	Az ország jelenlegi gazdasági helyzete	Az ország gazdasági helyzete egy év múlva	Az eredetileg a csoportba sorolt egyének száma
FOGYASZTÁSI INDEX					
F1	2,14	2,78	2,45	2,93	117
F2	2,38	2,80	2,55	3,02	288
F3	2,55	2,92	2,72	3,09	202
F4	2,61	2,96	2,63	3,15	193
F5	2,72	3,00	2,71	3,12	275
F6	2,95	3,01	2,80	3,20	274
F7	2,97	3,11	2,95	3,21	155
<i>együtt</i>	2,64	2,94	2,69	3,11	1503
<i>N=</i>	1498	1409	1443	1383	
VAGYON INDEX					
V1	2,32	2,92	2,57	3,02	246
V2	2,55	2,84	2,69	3,07	254
V3	2,58	2,89	2,57	3,03	216
V4	2,59	2,92	2,58	3,06	188
V5	2,67	2,99	2,69	3,19	231
V6	2,78	3,04	2,79	3,13	213
V7	2,98	3,16	2,85	3,24	174
<i>együtt</i>	2,62	2,96	2,67	3,10	1523
<i>N=</i>	1518	1425	1465	1401	
PÉNZÜGYI INDEX					
P1	2,39	2,77	2,57	2,95	497
P2	2,63	2,91	2,64	3,13	323
P3	2,69	3,10	2,69	3,20	275
P4	2,80	3,01	2,83	3,21	226
P5	3,00	3,18	2,95	3,28	134
P6	3,23	3,11	2,91	3,18	48
<i>együtt</i>	2,63	2,94	2,69	3,11	1504
<i>N=</i>	1500	1410	1443	1382	
TURISZTIKAI INDEX					
T1	2,47	2,84	2,60	3,02	958
T2	2,76	3,03	2,76	3,19	264
T3	2,94	3,14	2,86	3,28	168
T4	3,11	3,19	3,03	3,37	64
T5	3,17	3,19	2,95	3,24	63
<i>együtt</i>	2,63	2,94	2,69	3,11	1517
<i>N=</i>	1512	1421	1454	1394	

2. A politika szereplőinek és a demokrácia állapotának lakossági megítélése

Júliusban a kormány és az ellenzék eddigi tevékenységének értékelésében nem találtunk szignifikáns különbséget. Az elmúlt hónaphoz képest valamelyest javult az ellenzék megítélése, miközben a kormányé kis mértékben, de romlott.

2.1. sz. ábra A kormány és az ellenzék tevékenységének megítélése időbeni összehasonlításban

A grafikonon szereplő görbék az 1999. március óta eltelt időszak adatait rendezik idősorosan az adott kérdésben. Az egyes pontok a válaszok a négyfokú skálán (1 – egyértelműen negatívan, 4 – egyértelműen pozitívan) mért válaszok átlagait jelentik az adott kérdésben, az adott hónapban. A görbékhez illesztett trendvonalak háromhavi mozgóátlag-számítással készültek. Ennek lényege, hogy az adott havi adat a három legutolsó hónap adatainak átlagaként áll elő.

A kormány tevékenységét értékelő válaszok átlaga ebben a hónapban 2,45 volt a múlt hónapi 2,50-nel szemben. A kormány tevékenységét összességében pozitívan és negatívan megítélők arányában nincs szignifikáns különbség. Csökkent a szélső kategóriába eső válaszok aránya. A nagyon rossz minősítést adók aránya júliusban közel kétszerese volt a kormány tevékenységét nagyon jónak értékelőkének.

A júliusi adatok elemzésekor alig-alig találunk jelentős különbséget az egyes társadalmi-demográfiai csoportok kormányról alkotott véleménye között. A korábban markáns életkori vagy jövedelmi pozíció szerinti különbségek ez év júliusában alig érzékelhetőek, de az iskolai végzettség szerepe is gyengült. A különböző gazdasági aktivitással jellemezhető csoportok közül csak a munkanélküliek véleménye tér el szignifikánsan a teljes lakosság véleményétől: válaszaik átlaga 2,20. Szintén az átlagosnál kedvezőtlenebb a fővárosiak értékelése az Orbán-kormány eddigi teljesítményéről (2,34).

A társadalmi hierarchiában elfoglalt pozíciót fogyasztási, vagyoni pénzügyi és turisztikai dimenzióban kijelölő indexek vizsgálata is a kormány megítélésének „homogén”-ebbé válására utal (2.5. sz. táblázat). Továbbra is igaz ugyanakkor, hogy a legmagasabb státusú csoportokon belül a legkedvezőbb a jelenlegi kormány megítélése (a turisztikai dimenzió e tekintetben kivétel, ott az ötödik csoportba tartozók véleménye átlagosan nem tér a teljes lakosság véleményétől.). A fogyasztási

dimenzióban a harmadik, a vagyoniban a második és a harmadik csoport tagjainak véleménye jobb, mint az utánuk következő két csoportba tartozóké.

A cseh és a lengyel adatok azt mutatják, hogy abszolút számokban kifejezve a jelenlegi kormányok közül a magyar teljesítménye a legjobb (2.1. sz. táblázat). A cseh kormány megítélése az átlag felől közelítve meglehetősen hasonlít az Orbán-kormányéra (a válaszok átlaga 2,40). A válaszok megoszlása két különbséget is mutat: a negatív válaszok aránya magasabb a pozitív válaszok arányánál (a magyar adatok esetében ez a két részarány közel azonos volt), ugyanakkor a Zeman-kormánynak egyértelműen negatív minősítést adók aránya alacsonyabb, mint az Orbán-kormány esetében. Ennél lényegesen kedvezőtlenebb a jelenlegi lengyel kormány működésének megítélése. A válaszok átlaga 1,89, az inkább pozitív vagy egyértelműen pozitív válaszok aránya pedig nem éri el a 20%-ot.

2.1. sz. táblázat. A kormány tevékenységének megítélése (négyfokú skálán: 4 – egyértelműen pozitív, 1 – egyértelműen negatív)

	Magyarország		Csehország	Lengyelország
	N=	%	%	%
Egyértelműen pozitív	88	6,4	2,4	1,1
Inkább pozitív	609	44,8	43,5	18,5
Inkább negatív	496	36,5	45,9	48,9
Egyértelműen negatív	166	12,2	8,2	31,5
<i>Összesen</i>	<i>1358</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
<i>Átlag</i>	<i>2,45</i>		<i>2,40</i>	<i>1,89</i>
Nem tudja, nem válaszolt*	165	10,8	15,0	8,0

*az összes megkérdezett százalékában (Magyarország: N=1523, Csehország: N=1069, Lengyelország: N=1015)

A politikai rendszerváltást követő három kormány közül ez év júliusában az Orbán- és a Horn-kormány tevékenységét közel azonos arányban ítélték a legeredményesebbnek a megkérdezettek (2.1.a. táblázat). Az elmúlt időszak adatfelvételei során e hónapban azonban először fordult elő, hogy a mostani kormány tevékenységét a legeredményesebbnek ítézők aránya meghaladja a Horn-kormány, igaz a különbség statisztikailag nem tekinthető szignifikánsnak.

2.1.a. sz. táblázat

A rendszerváltás utáni magyar kormányok tevékenységének lakossági megítélése

A rendszerváltás eddigi kormányai közül melyiknek a tevékenységét ítéli a legeredményesebbnek?

	N=	%	Érvényes válaszok %-ában
Antall-Boross-kormány	211	13,9	15,6
Horn-kormány	396	26,0	29,2
Orbán-kormány	418	27,4	30,8
Egyik sem	331	21,7	24,4
(Összesen)	1356	89,0	100,0
Nem tudja	159	10,4	-
Nem válaszolt	8	0,5	-
Összesen	1523	100,0	-

A júniusi adatokhoz képest az ellenzék tevékenységének megítélésében pozitív, statisztikailag szignifikáns változás következett be (július: 2,43, június: 2,37). A pozitív véleményt formálók aránya 48%, a negatív véleményt formálóké pedig 52%. Ezen belül az egyértelműen negatív minősítést adók aránya (9%) háromszorosa az egyértelműen pozitívan vélekedőkének (3,3%). Továbbra is megfigyelhető az a különbség, hogy a négyfokú skála két szélső kategóriájába arányosan kevesebb válasz érkezik az ellenzék, mint a kormány megítélésekor, ám ez a különbség ma már kisebb, mint korábban volt. Az ellenzék tevékenységének értékelésekor a bizonytalanok aránya továbbra is kétszerese a kormány megítélése esetében regisztráltaknak.

A társadalmi-demográfiai változók nem mutattak számottevő kapcsolatot az ellenzékéről alkotott véleményekkel. Megállapíthatjuk ugyanakkor, hogy a harmadik jövedelmi ötödbe tartozók és az egyéb eltartottak (tehát munkaerő-piaci szempontból inaktív, de nem nyugdíjas egyén) értékelése az átlagnál kedvezőtlenebb.

A megkérdezettek ellenzékéről alkotott véleménye a fogyasztási-vagyoni dimenziók szerint sem különül el igazán élesen. Ez esetben is megfigyelhető, hogy a legmagasabb státusúak véleménye kedvezőbb, min a többieké. Különösen igaz ez a turisztikai dimenzió tekintetében, igaz a kis elemszám miatt ezt az adatot csak nagy óvatossággal lehet interpretálni.

A visegrádi országok összehasonlításában a lengyel ellenzék eddigi tevékenységét értékeli leginkább a válaszadók. A lengyel adatok alapján képzett 2,59-es átlag, illetve a válaszok struktúrája azt mutatja, hogy Lengyelországban többen vannak az ellenzék tevékenységét pozitívan, mint negatívan megítélők. Csehországban ezzel szemben a polgárok rendkívül elégedetlenek a jelenlegi ellenzék teljesítményével, a válaszok átlaga 1,89, az inkább pozitívan értékelők aránya pedig csupán 27%.

2.2. sz. táblázat Az ellenzék munkájának megítélése (négyfokú skálán: 4 – egyértelműen pozitív, 1 – egyértelműen negatív)

	Magyarország		Csehország	Lengyelország
	N=	%	%	%
Egyértelműen pozitív	30	2,5	2,8	4,5
Inkább pozitív	535	45,8	24,7	56,1
Inkább negatív	508	43,5	45,9	33,3
Egyértelműen negatív	97	8,3	11,8	6,1
Összesen	1169	100,0	100,0	100,0
Átlag	2,43		1,89	2,59
Nem tudja, nem válaszolt*	354	23,3	15	34

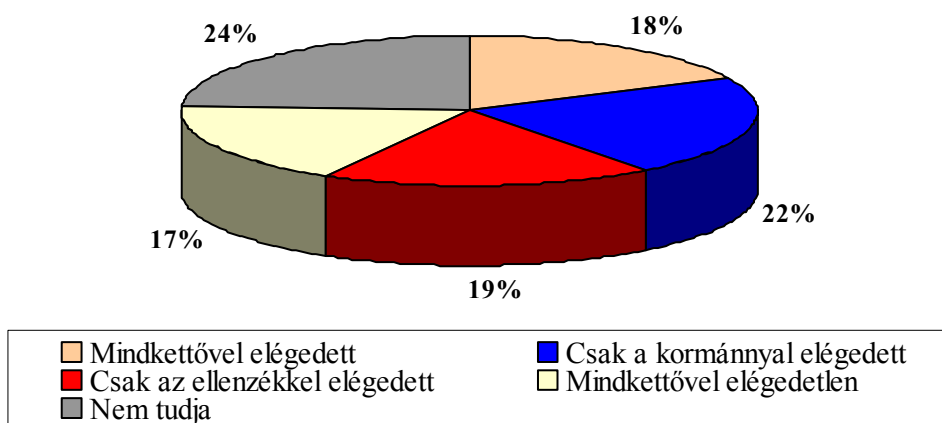
*az összes megkérdezett százalékában (Magyarország: N=1523, Csehország: N=1069, Lengyelország: N=1015)

Megvizsgáltuk azt is, hogy a kormány és az ellenzék megítélése között milyen kapcsolat van. A válaszadók egynegyede vagy a kormány vagy az ellenzék eddigi teljesítményéről nem tudott egyértelmű értékelést adni. A válaszadók közel azonos aránya, 17-18%-a mind a kormány, mind pedig az ellenzék tevékenységével elégedett vagy azzal elégedetlen. Csak a kormány tevékenységével elégedett a válaszadók 22%-a, és csak az ellenzék munkáját ítéli meg pozitívan 19%-uk (2.3. sz. táblázat és 2.1. sz. ábra).

2.3. sz. táblázat A kormány és az ellenzék tevékenységének együttes megítélése

	N=	%	Érvényes válaszok %-ában
Mindkettővel elégedett	267	17,5	17,7
Csak a kormánnyal elégedett	329	21,6	21,8
Csak az ellenzékkel elégedett	286	18,8	18,9
Mindkettővel elégedetlen	262	17,2	17,3
Nem tudja	368	24,2	24,3
(Összesen)	1511	99,2	100,0
Nem válaszolt	12	0,8	-
Összesen	1523	100,0	-

2.2. sz. ábra A kormány és az ellenzék tevékenységének együttes megítélése

A magyar demokrácia megítélése kis mértékben romlott a júniusi adatokhoz képest. Az e havi érvényes válaszok átlaga 2,26, míg májusban ugyanez a mutató 2,31 volt. Ebben a hónapban az elégedetlenek aránya 20 százalékponttal, 50%-kal haladta meg az elégedettekéit.

Az átlagosnál elégedettebbnek mutatkoznak a felsőfokú végzettségűek (2,36). Minél elégedettebb valaki az Orbán-kormány tevékenységével, annál pozitívabban nyilatkozik a demokrácia magyarországi működéséről. Az ellenzék és a demokrácia működésének megítélése között nem tapasztalható hasonlóan erős kapcsolat.

2.4. sz. táblázat Elégedettség a demokrácia működésével (az érvényes válaszok százalékában, négyfokú skálán: 4 – nagyon elégedett, 1 – nagyon elégedetlen)

	N=	%
Nagyon elégedett	14	1,0
Elégedett	545	39,2
Elégedetlen	622	44,7
Nagyon elégedetlen	211	15,1
<i>Összesen</i>	<i>1391</i>	<i>100,0</i>
Átlag	2,26	
Nem tudja, nem válaszolt*	132	8,6

*az összes megkérdezett százalékában

2.5. sz. táblázat A kormány és az ellenzék tevékenységének, valamint a demokrácia magyarországi működésének lakossági megítélése a válaszadók fogyasztási, vagyoni, pénzügyi és turisztikai jellemzői szerint

	A kormány megítélése	Az ellenzék megítélése	A demokrácia működésének megítélése	Az eredetileg a csoportba sorolt egyének száma
FOGYASZTÁSI INDEX				
F1	2,32	2,34	2,16	117
F2	2,41	2,46	2,22	288
F3	2,50	2,40	2,27	202
F4	2,40	2,40	2,22	193
F5	2,44	2,43	2,21	275
F6	2,52	2,41	2,36	274
F7	2,54	2,51	2,38	155
<i>Együtt</i>	2,45	2,42	2,26	1503
<i>N=</i>	1344	1157	1373	
VAGYON INDEX				
V1	2,41	2,41	2,19	246
V2	2,48	2,39	2,30	254
V3	2,47	2,44	2,28	216
V4	2,36	2,43	2,17	188
V5	2,40	2,41	2,22	231
V6	2,53	2,41	2,37	213
V7	2,54	2,50	2,29	174
<i>Együtt</i>	2,45	2,43	2,26	1523
<i>N=</i>	1358	1169	1391	
PÉNZÜGYI INDEX				
P1	2,37	2,41	2,17	497
P2	2,46	2,39	2,21	323
P3	2,48	2,42	2,36	275
P4	2,51	2,45	2,30	226
P5	2,52	2,52	2,42	134
P6	2,60	2,46	2,34	48
<i>Együtt</i>	2,46	2,43	2,26	1504
<i>N=</i>	1344	1158	1374	
TURISZTIKAI INDEX				
T1	2,40	2,44	2,20	958
T2	2,51	2,38	2,27	264
T3	2,58	2,41	2,51	168
T4	2,73	2,34	2,38	64
T5	2,45	2,64	2,30	63
<i>Együtt</i>	2,45	2,43	2,26	1517
<i>N=</i>	1354	1165	1386	

3. A nyári olimpiai játékok megrendezésére vonatkozó kormányzati elképzelések lakossági fogadtatása

A kormány részéről ez év tavaszán konkrét formában is felvetődött a Nyári Olimpiai Játékok magyarországi megrendezésének ötlete 2012-ben vagy 2016-ban. A bejelentést követően a pályázat előkészítésére és benyújtására kormánybizottság alakult az ifjúsági és sportminiszter vezetésével. Ez év júliusában arról kérdeztük a felnőtt korú magyar lakosságot, hogy miként vélekedik a pályázatról, a megrendezés esélyeiről, az ország és a főváros felkészültségéről, valamint a közpénzek elköltésének alternatív lehetőségeiről.

Az Olimpiai Játékok megrendezése, illetve első körben maga a kandidálás hozzájárulhat az ország és Budapest ismertebbé és népszerűbbé tételéhez a külföldi nyilvánosság előtt. A jelentős gazdasági fejlődésen átment országok és régiók számára az Olimpiai Játékok megrendezése korábban lehetőséget nyújtott a fejlődési folyamat szilárdságának bizonyítására és egyúttal annak továbbvitelére, felgyorsítására a kapcsolódó beruházások és a nemzetközi figyelem odairányítása révén. Jó példa erre Szöul vagy Barcelona. A Nyári Olimpiai Játékok kétségkívül nagy és koncentrált nyilvánosságot biztosítanak a rendező város és az ország számára. Ennél jóval kisebb figyelem irányul azonban a pályázó városokra, ezért a kandidálásból önmagában nem, csak a tényleges rendezéstől várhatók az előbb felsorolt hasznok. A pályázat előkészítésekor tehát tekintettel kell lenni olyan alternatív lehetőségekre, melyek a megnevezett célokat hasonló, esetleg nagyobb hatékonysággal képesek biztosítani. Először arra voltunk kíváncsiak, hogy a lakosság miként vélekedik ezekről az alternatív lehetőségekről. Arra kértünk mindenkit, hogy az általunk válaszlapon felsorolt hat lehetőség közül válassza ki azt amelyik szerinte a legjobban szolgálná Magyarországot, illetve Budapest ismertebb és vonzóbbá tételét a külföldiek számára. Ezt követően a második legjobb lehetőség kiválasztására is megkértük a válaszadókat. A felsorolásban az Olimpiai Játékok rendezési jogának megpályázása is szerepelt. Az eredményeket a 3.1. táblázat tartalmazza.

Magyarország és fővárosának ismertebbé és vonzóbbá tételét a magyar lakosság szerint legjobban a turizmus fejlesztése és az ország gazdaságának további kiemelkedő teljesítménye szolgálná. Az első eszközt a megkérdezettek 29%-a, a másodikat azok egynegyede jelölte meg az első helyen, de a turizmus fejlesztését említették a legtöbben a második helyen is. A kiemelkedő egyéni teljesítmények ismertté tétele a válaszadók 13-, a művészeti és kulturális programok szervezése pedig a válaszadók 12% szerint szolgálná legnagyobb mértékben a fenti célt. Az Olimpiai Játékok rendezési jogának megpályázását a megkérdezettek 7,5%-a említette az első, 8,1%-a pedig a második helyen. A válaszok súlyozott átlaga így 0,12 lett. Ennél kevesebben csak a külföldi sajtóban folytatott reklámkampányt preferálnák, ezt első helyen a válaszadók 3%-a, második helyen pedig azok 6,4%-a említette. Ismételten hangsúlyozzuk azonban, hogy a válaszlapon a játékok rendezési jogának megpályázása, nem pedig a rendezés maga szerepelt. Úgy gondoltuk azonban, hogy a pályázat nem jelent egyben rendezést is és első ízben a pályázat jelenti az alternatívát más lehetőségekkel szemben. A rendezés jogának megpályázásának, mint alternatívának a választását mindenekelőtt a politikai beállítottság és az életkor, kisebb mértékben pedig az iskolai végzettség befolyásolta. Minden más tényezőt állandónak feltételezve az Orbán-kormány eddigi teljesítményével elégedettebbek és a fiatalabbak nagyobb eséllyel választanák a pályázatot, mint a kormánnyal elégedetlenebbek és az idősebbek. Ugyanígy nagyobb az esélye annak, hogy az általános iskolát végzettek között a kandidálást preferáló válaszadót találunk, mint a

magasabb, különösen felsőfokú végzettségűek között, minden más tényezőt állandónak feltételezve.

3.1. sz. táblázat

Melyik eszköz szolgálná legjobban Magyarország, illetve Budapest ismertebbé és vonzóbbá tételét a külföldiek számára?

	Az érvényes válaszok súlyozott átlaga	Standard eltérés
A turizmus jelentős fejlesztése	0,44	0,43
Kiemelkedő gazdasági teljesítmény	0,34	0,44
Magyar emberek kiemelkedő egyéni teljesítményeinek népszerűsítése	0,29	0,37
Kiemelkedő szintű művészeti, kulturális programok szervezése	0,23	0,36
Az Olimpiai Játékok rendezési jogának megpályázása	0,12	0,30
Reklámkampány a külföldi sajtóban	0,06	0,21
Nem tudja, nem válaszolt (%)*	11,2	

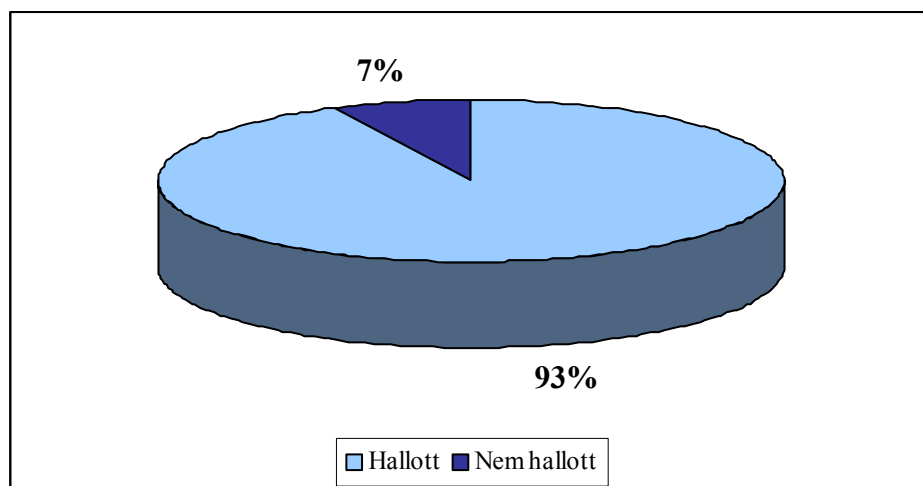
*Az összes megkérdezett %-ában

Megjegyzés. A súlyozott átlagokat olyan módon állítottuk elő, hogy az első helyet 1-es, a másodikat 0,5-ös szorzóval vettük figyelembe.

Ezt követően a kormány szándékainak ismertségét és támogatottságát térképeztük fel. A megkérdezettek döntő többsége, 93%-a hallott az Olimpiai Játékok rendezési jogának megpályázásáról (3.1. ábra). A kormány döntésének nyilvánossá és ismertté tétele tehát sikeres volt, 100 felnőtt korú magyar lakosból 93-hoz az üzenet eljutott.

3.1. sz. ábra

Hallott-e arról, hogy a kormány tervei szerint Magyarország, illetve Budapest megpályázná az Olimpiai Játékok rendezési jogát? (Érvényes válaszok száma: N=1520)

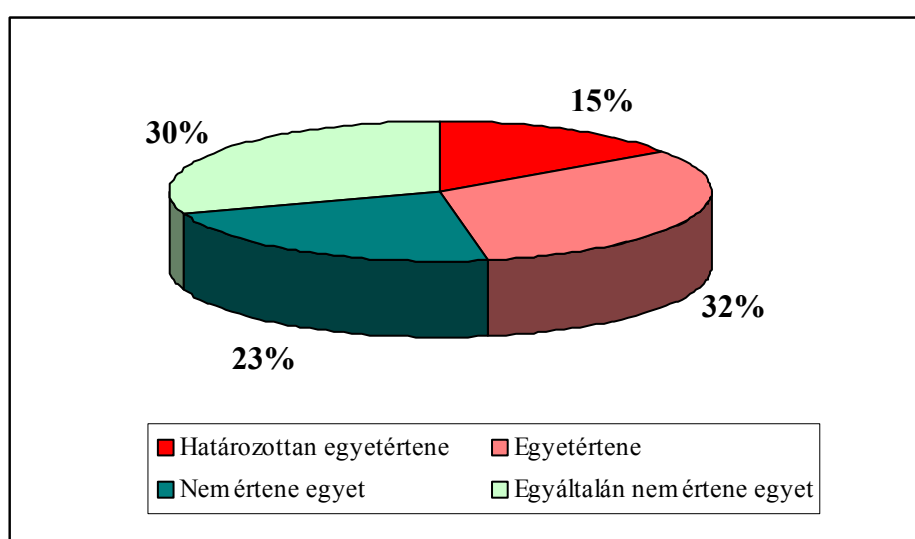

A megkérdezettek azonban meglehetősen megosztottnak mutatkoztak a rendezési jog megpályázásának támogatását illetően. A válaszadás során egy négyfokú skálát használtunk, a megkérdezetteknek ennek segítségével kellett kifejezniük álláspontjukat a döntéssel kapcsolatban. A válaszok nagyjából azonos arányban

oszlottak meg a támogatás (47%) és az ellenzés (53%) között, a válaszok belső struktúrája azonban egyértelműen mutatja, hogy a magyar lakosság inkább ellenzi a rendezés ötletét, mintsem támogatja azt (3.2. ábra). A támogató válaszokon belül a határozottan támogatók aránya alacsonyabb (15%), mint a határozatlanabb módon támogatóké (32%), az ellenzők között viszont a határozott álláspontot megfogalmazó vannak többségben (30%, illetve 23%). Megvizsgáltuk, hogy mely tényezők játszanak szerepet a döntéssel kapcsolatos álláspont megfogalmazásában. Eszerint a válaszokat elsősorban a megkérdezettek politikai beállítottsága, neme és kora befolyásolta. A kormány tevékenységével elégedettek, a férfiak és a fiatalabbak között nagyobb eséllyel találunk az ötletet támogatókat, mint az azt ellenzőket szemben a kormány tevékenységével elégedetlenekkel, a nőkkel, és az idősebbekkel.

3.2. sz. ábra

Egyetértene-e az Olimpiai Játékok rendezési jogának megpályázásával?

Arra is kíváncsiak voltunk, hogy a megkérdezettek szerint mekkora esélye van Magyarországnak, illetve Budapestnek arra, hogy 2012-ben vagy 2016-ban az Olimpiai Játékok házigazdája legyen. A válaszokat egy ötfokú skálán kódoltuk. A megkérdezettek nem sok esélyt látnak arra, hogy 11 év múlva Magyarország a Játékok rendezője legyen: Csupán a válaszadók egytizede vélte úgy, hogy nagyobb a rendezési jog elnyerésének esélye, mint a pályázat elutasításának. További egynegyedük szerint nagyjából ugyanakkora az esélye a rendezésnek, mint az elutasításnak, és ugyancsak 25% azok aránya, akik nem sok esélyt látnak a rendezés jogának elnyerésére. A válaszadók 37%-a szerint Magyarországnak, illetve Budapestnek gyakorlatilag nincs esélye arra, hogy 2012-ben a Játékok rendezője legyen, további 3% szerint pedig az országnak, illetve fővárosának egyáltalán nincs esélye arra, hogy valaha is helyt adjon az Olimpiai Játékoknak.

Valamivel nagyobb bizakodással tekintenek a magyar polgárok a négy évvel későbbi, 2016-os Olimpiai Játékok rendezési jogának elnyerése elé. Erre az időpontra vonatkozóan közel háromszor annyian (29%) látnak nagy vagy nagyon nagy esélyt a rendezésre, mint a korábbi időpont esetében, és 28%-os azok aránya, akik ugyanakkora esélyt adnak a nyertes, mint a vesztes pályázatnak. A válaszadók egyötöde úgy vélte, hogy a rendezésre nem sok esély van, és ugyanakkora azoknak az aránya, akik semmi esélyt sem látnak erre. Mind a 2012-es, mind pedig a 2016-os időpont tekintetében népesség átlagánál bizakodóbbak a kisebb városokban és a

községekben élők, a kormány eddigi tevékenységével elégedettebbek, valamint a rendezés ötletével egyetértők. A megkérdezettek 8-10%-a nem tudott határozott választ adni az esélyeket firtató kérdésre.

3.2. sz. táblázat

Mekkora az esélye annak, hogy Magyarország, illetve Budapest elnyerje a 2012-es, illetve a 2016-os Olimpiai Játékok rendezési jogát? (öt fokú skála: 5 – nagyon nagy rá az esély, 1 – gyakorlatilag nincs rá esély)

	2012	2016
Nagyon nagy rá az esély	3,0	6,9
Sok esély van rá	7,7	22,3
Fele-fele az esély	24,4	28,1
Nem sok esély van rá	24,9	19,3
Gyakorlatilag nincs rá esély	37,0	20,6
Magyarországnak, illetve Budapestnek egyáltalán nincs esélye arra, hogy valaha is Olimpiát rendezzen	2,9	2,8
Összesen	100,0	100,0
Nem tudja, nem válaszolt*	7,6	9,8

*Az összes megkérdezett %-ában

Az Olimpiai Játékok szervezői minden esetben nagymértékben támaszkodnak az önkéntes munkát végzőkre, akik különböző, de rendszerint több idegen nyelv ismeretét is igénylő feladatokat látnak el (többnyire ilyen a sportolóként vagy nézőként résztvevők eligazítása, informálása). Arról kérdeztük a válaszadókat, hogy ők maguk vállalnának-e ilyen munkát, ha idén Magyarország, illetve Budapest Olimpiai Játékokat rendezne. Külön kérdést tettünk fel a nyelvtudást igénylő és nem igénylő munkákról. Nyelvtudást igénylő munkát a megkérdezettek 8%-a, nyelvtudást nem igénylő munkát pedig a megkérdezettek 16%-a biztosan, 7-, illetve 19%-a valószínűleg vállalna (3.3. táblázat). Biztosan vagy valószínűleg nem vállalna nyelvtudást igénylő feladatot a felnőtt korú magyar állampolgárok 85%-a, a nyelvtudást nem igénylő feladat esetében ez az arány 65%. A nyelvtudást igénylő önkéntes munkára vállalkozók között többségben vannak és egyben felülreprezentáltak a 40 év alattiak, az érettségizettek és a felsőfokú végzettségűek, az alkalmazottak, a vállalkozók és a nem nyugdíjas eltartottak, továbbá Budapest és a nagyobb városok lakói. A nyelvtudást nem igénylő feladatok esetében ezeknek a jellemzőknek a hatása lényegesen kisebb, bár továbbra is megvan.

3.3. sz. táblázat

Vállalna-e nyelvtudást igénylő vagy nem igénylő önkéntes munkát, ha hazánk, illetve Budapest idén Olimpiai Játékokat rendezne?

	Nyelvtudást igénylő önkéntes munkát	Nyelvtudást nem igénylő önkéntes munkát
Igen, biztosan vállalna	7,6	16,3
Valószínűleg vállalna	6,9	18,8
Nem valószínű, hogy vállalna	8,6	13,2
Biztosan nem vállalna	76,8	51,8
<i>Összesen</i>	<i>100,0</i>	<i>100,0</i>
Nem tudja, nem válaszolt*	1,8	2,5

*Az összes megkérdezett %-ában

Ezt követően arra kerestünk választ, hogy a magyar lakosság szerint az ország és lakói milyen mértékben felkészültek jelenleg arra, hogy Magyarország, illetve Budapest Olimpiai Játékokat rendezzen. Több olyan területet soroltunk fel, melyek egy ilyen rendezvény lebonyolításakor nagy súllyal esnek latba és arra kértük a válaszadókat, hogy egy ötfokú skálán értékeljék e területek felkészültségét. Az eredményeket a 3.4. táblázat tartalmazza, a területeket a válaszokból számított felkészültség szerint sorba rendezve.

A lakosság általában nincs jó véleménnyel az ország és lakói felkészültségéről. Egyedül a magyar sportolók teljesítményét értékelték jónak (ötfokú skálán az érvényes válaszok átlaga 3,85), minden más terület átlagosan a közepesnél gyengébb osztályzatot kapott. Ezen belül a legkevésbé felkészületlen területeknek a turistákat közvetlenül kiszolgáló infrastruktúrát (éttermek, szállodák), a magyarok nyelvtudását és az önkéntes munkára való hajlandóságot találták (2,80, 2,60 illetve 2,51). Ennél is negatívabb véleményt fogalmaztak meg a válaszadók a közbiztonság, a sportlétesítmények, a tömegközlekedés és a köztisztaság tekintetében, de a legrosszabb véleménnyel a közutak állapotáról voltak az emberek (1,83).

Végezetül hat, az Olimpiai Játékok megrendezéséhez valamilyen módon kapcsolódó állítást fogalmaztunk meg, mindenekelőtt a gazdasági és újraelosztási kérdésekre, pontosabban az ezekkel kapcsolatban megjelenő eltérő véleményekre tekintettel, és arra kértünk mindenkit, hogy egy négyfokú skálán határozza meg álláspontját ezekkel az állításokkal kapcsolatban.

A magyar lakosság többsége, 72%-a egyetért azzal a véleménnyel, mely szerint az Olimpiai Játékok megrendezése pótlólagos fellendülést jelentene a magyar gazdaság számára, ezzel összefüggésben pedig 77%-uk fejezte ki egyetértését azzal, hogy a rendezés révén a tervezettnél sokkal gyorsabban fejlődhet az ország úthálózata és általában az infrastruktúra. Még ennél is többen (a megkérdezettek 80%-a) osztották azt a véleményt, mely szerint az Olimpiai Játékok megrendezése manapság már inkább üzleti vállalkozás, mint sportesemény. Az első három állításhoz fűződő véleményekből tehát egy olyan kép rajzolódik ki, mely szerint a magyar lakosság mindenekelőtt olyan lehetőségként tekint a Játékok megrendezésére, mely a jelenleginél is nagyobb ütemű gazdasági fejlődést és ezzel járó jólét-növekedést jelentene Magyarországnak és lakói számára, miközben meg van arról győződve, hogy ezek az elvárások a Játékok természetéből fakadnak és mindenki más is ugyanígy tekint egy ilyen lehetőségre.

A következő három állításban a Játékok megrendezéséhez szükséges közösségi beruházásokat alternatív felhasználási módokkal állítottuk szembe és ezek közötti választást kértünk a megkérdezettektől. A válaszadók kétharmada szerint Játékok megrendezése révén az élsport támogatására szánt összegeket a kormánynak inkább az tömegsport fejlesztésére kellene költenie (3.5. táblázat). A 60 év felettek, a kormány eddigi tevékenységét negatívan megítélők és az Olimpiai Játékok rendezési jogának megpályázását ellenzők között felülreprezentáltak a tömegsport támogatását preferálók. Ennél is magasabb azoknak az aránya, akik a Játékok megrendezéséhez szükséges fejlesztések helyett inkább más lakossági szolgáltatásra költenék el a forrásokat (83%), illetve, akik Budapest és az agglomeráció kiemelt fejlesztése helyett inkább más régiók fejlesztését preferálnák. (87%).

3.4. sz. táblázat

Hazánk, illetve hazánk lakossága mennyire felkészült az Olimpiai Játékok megrendezésére az alábbi területeken? (az érvényes válaszok %-ában)

	Teljes mértékben felkészült	Többnyire felkészült	Is-is felkészült	Nem felkészült	Egyáltalán nem felkészült	Összesen	Érvényes válaszok átlaga	Érvényes válaszok száma, N=	Nem tudja, nem válaszolt*
A magyar sportolók teljesítménye tekintetében	28,3	41,6	21,4	4,1	4,7	100,0	3,85	1414	7,1
Szállodai helyek, éttermek tekintetében	4,4	25,5	33,9	18,3	17,9	100,0	2,80	1312	13,8
Az emberek nyelvtudása tekintetében	2,6	15,7	37,6	27,2	16,9	100,0	2,60	1354	11,1
Az emberek önkéntes munka vállalási hajlandósága tekintetében	3,9	15,0	31,9	26,9	22,4	100,0	2,51	1338	12,1
A közbiztonság tekintetében	1,7	10,7	33,7	29,3	24,7	100,0	2,35	1431	6,0
Sportlétesítmények tekintetében	2,2	8,3	27,3	30,3	31,9	100,0	2,19	1346	11,6
A tömegközlekedés tekintetében	1,6	8,9	28,0	27,8	33,7	100,0	2,17	1403	7,9
A közutisztatáság tekintetében	1,2	6,1	27,4	35,4	29,9	100,0	2,13	1440	5,4
A közutak állapota tekintetében	1,3	3,3	20,2	27,6	47,6	100,0	1,83	1423	6,6

*Az összes megkérdezett %-ában

3.5. sz. táblázat

Mennyire ért egyet az alábbi állításokkal? (az érvényes válaszok %-ában)

	Teljes mértékben egyetért	Egyetért	Nem ért egyet	Egyáltalán nem ért egyet	Összesen	N=	Nem tudja, nem válaszolt
Az Olimpiai Játékok megrendezése fellendülést jelentene a magyar gazdaság számára	28,4	43,3	20,6	7,7	100,0	1367	10,2
Az Olimpiai Játékok manapság inkább üzleti vállalkozás, mint sportesemény	32,7	47,2	17,7	2,4	100,0	1357	10,9
Az Olimpiai Játékok rendezése révén a tervezettnél sokkal gyorsabb ütemben fejlődhet hazánk úthálózata, infrastruktúrája	30,0	47,3	19,1	3,6	100,0	1362	10,5
A kormányznak az élsport ilyen jelentős mértékű támogatása helyett inkább a tömegsportra kellene költenie	16,9	47,8	30,5	4,8	100,0	1277	16,1
Budapest és környékének kiemelt fejlesztése helyett az ország más vidékeinek ellátottságát kellene növelni	42,8	44,6	10,5	2,2	100,0	1402	8,0
Az Olimpiai Játékokhoz szükséges fejlesztések helyett más lakossági szolgáltatásokra kellene pénzt költeni	47,9	35,2	15,4	1,5	100,0	1406	7,7